

at sige: Vi give dette Minimumstilskud og forlange det udredt paa Udgiftssiden. Det har den Betydning, som min ærede Sidemand (Scavenius) ganske rigtig har paapeget, at man holder Abtængen aaben til Staten og kommer med en Forbring paa Tilslægsbevillingsloven. Det har altsaa en formel Betydning, men det har tillige ogsaa en reel Betydning; det indrømmer jeg villig, idet det gjør, at Staten senere med Nødvendighed kommer til at bevilge Midlerne. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) sagde, at det var en Forudsætning for Theaterlovens Vedtagelse, at der skulde ske en Afvikling af Gjældsforholdet. Jeg seer ikke Andet, end at det er en Afvikling eller dog et godt Tilsløb til en Afvikling, naar man siger: I skulle vel have Midlerne, men I skulle tillige udrede det samme Beløb til Forrentning og Afdrag paa Gjælden til Sorø Akademi, I skulle have det af Statskassen — og forsaavidt man vilde gaa dybere ind paa Forholdet, berører dette maaske Bevillingsmagten mere, end om Midlerne toges fra Sorø Akademi; men disse Midler skulle igjen gaa over til Sorø Akademi, og Theateret maa ikke faae nogen Nytte af dem, det er en Versurpost og slet ikke Andet. Jeg kan ikke se rettere, end at det ærede Medlem ved at være Medforslagsstiller deraf, opnaar Noget af det, som han forlanger, nemlig en Afvikling. Jeg tror ikke, der burde være en Afvikling i denne Retning. Derimod tror jeg, det maa erkjendes, at det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) ikke faaer sit Ønske opfyldt, thi han vilde, at Theateret skulde opføre at være en Statsanstalt (Th. Nielsen: At det skulde bortforpagtes!) Meget vel, det er mig det Samme, jeg accentuerer kun dette (Thomas Nielsen: bortforpagtes!) bortforpagtes, meget vel det er mig det Samme, jeg accentuerer kun, at det ikke skal opføre at være en Statsanstalt, men forøvrigt vil den jo kunne overdrages paa mange Maader, det vil som i gamle Dage kunne bringes ind under umiddelbar kongelig Beskyttelse, det kan blive en Kommuneanstalt, der kan gaa over til en Entrepreneur, men i saa Tilfælde vil jeg beklage, at der er udgivet saa Meget til Bygningen. Naar man ønsker at vedligeholde det som Statsanstalt, mener jeg, at det er fordi man ønsker at vedligeholde det som Kunstanstalt, det er to Ting, som ere knyttede sammen. Jeg maa gjøre de Herrer opmærksomme paa, at man viser Repræsentationen og ikke mindst det høie Folkething en ikke saa ringe Tillid, idet man mener, at, naar denne Institution bliver bestaaende som den er, og naar det bliver Folkerepræsentationer og Ministeriet, som leder den i Forening, idet Ministeriet administrerer den og Repræsentationen bevilger Midlerne, vil man kunne bevare den saaledes, at den kan beholde og vedligeholde den værdige Plads og den Tradition, som den virkelig har et Ansvar for at fortsætte, og derfor

mener jeg, at vi maa sætte Pris paa og betragte det som en Ære, at Folket ønsker en Statsanstalt og ikke en Privatanstalt. Det er en Tillid, man viser de Herrer og Repræsentationen i det Hele, fordi man tror, at Kunstens Løve er bedre varetaget, naar Sagen vedblivende er lagt i Statens Haand, end naar man den gaar over til en Bestyrelse, hvor dog — man kan sætte hvilke Sikkerhedsbestemmelser man vil ind i Kontrakten — det følger af sig selv, at det økonomiske Spensyn vil blive det absolut overveiende. Det ønsker jeg taget i Betragtning her, og det kan man ganske vist ogsaa forlange. Der er gjort en enkelt Bemærkning i Betænkningen, som jeg vil tillade mig at udtale mig om. Der er henvist til, at man skulde tilviedebringe en større Indtægt ved en Prisforhøjelse; det tror jeg ikke lader sig gjøre. Den ærede Minister har allerede udtalt sig om det. De bedre Pladser maa man gjerne sætte saa høi Pris paa som man vil for mig, det viser sig af sig selv, hvor høi Prisen kan være, den bør nemlig være saa høi, som man kan faae Folk til at betale. Men naar det viser sig, at bedre Pladser ikke søges stærkt, at de itaa forholdsvis tomme, naar de ringere ere fulde, synes jeg, at det er et Tegn paa, at man er kommen til den Grændse, hvor man kan vente sig en Indtægt; naar man gaar til høiere Priser vil man faae formindsket Besøg. De ringere og billigere Pladser, der, som ophørt, ere meget billige i vort Theater, ville de Herrer vel ikke have forhøjet; jeg antager, de ville sætte Pris paa, at der netop i Statstheatret er let Adgang til disse Pladser, og det er i ikke ringe Grad Tilfældet i det kongelige Theater. Det er ogsaa Noget, som er i høi Grad ønskeligt, forsaavidt man overhovedet erkjender, at slige Kunstanstalter gjøre Nytte ligeover Folket, og det gjør det i høi Grad ønskeligt at vedligeholde Theateret som Statsanstalt og ikke lade det gaa over til et privat Institut, thi Følgen deraf vilde blive, at Prisen for de øvrige Pladser blev sat efter samme Maalestaf, som for de bedste Pladser, nemlig saa høit som muligt og derfor er det en Betingelse for at vedligeholde mindre dyre Pladser, at det er et Statsinstitut og at man yder Tilskud til det. Det følger af sig selv, at naar Theateret ikke for alle Pladser kan faae de Priser, som det kan faae som privat Institut, maa virkelig ogsaa aedkommende Myndigheder finde sig i at dække det Understød, som fremkommer derved, og da det synes som om man i det Hele er villig til at yde Kunsten og Bestræbelsen i den Retning sin Understøttelse, synes jeg, at den Sag maatte aere en Erkjendelse af, hvilken Betydning det kongelige Theater har havt for Landsudviklingen og Landsudbannelsen her i Landet, men jeg kan ikke erkjende, at man ved den Bevilling, som er stillet i Udsigt her, gjør Tilstrækkeligt.

Svgsbro: Jeg tror, at det ærede Med-